1876. III. évfolyam. 108. szám. Debreczen, Szombat, junius 3.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 10 frt.
Félévre . . 5 frt.
Negyedévre . 2 frt 50 kr.
Egy hóra . 1 frt.
Előfizethetni helyben a kiadóhivatalban, a városi könyvnyomdában, (városházépület, az udvarban balra;) azután Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseikben, vidéken a postahivataloknál.

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdászati s társadalmi lap.
A DEBRECZENI SZABADELVŰPÁRT KÖZLÖNYE.
Megjelen hetenkint ötször, u. m. hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
öt hasábos petitsor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s többizben megjelenő hirdetményeknél leengedés történik. Bélyegdij minden hirdetés után 30 kr. Nyilttéri közlemények minden sora 20 kr. A hirdetmények a szerkesztői irodában vétetnek fel. *Az előfizetési s hirdetményi pénzek a kiadóhivatalba*, a lap szellemi részébe tartozó közlemények a szerkesztőségi irodába a városháza épülete alatt (Rózsatér) czimzendők.

A tüntetés.

(Folytatás.)

Arra nézve, hogy kereskedelmi mérlegünk egyensulyba jöjjön, vagy az szükséges, hogy annyival többet és értékesebbet vigyünk ki saját termelvényeinkből, a mennyinek ára pótolja kereskedelmi mérlegünk hiányát, a 113 milliót, — vagy az, hogy ennyi összeggel kevesebb árut hozzunk be a külföldi czikkekből, vagy végre azon közép ut, hogy egy részről többet vigyünk ki, másik részről kevesebbet hozzunk be.

Önök azt hiszik, hogy a vámsorompók csodája fogja elővarázsolni ezen hatást.

Tehát vizsgáljuk meg a dolgot mind három oldalról.

Felállitjuk a vámsorompókat, — és magas vámokat szabunk a behozatal tárgyaira.

Na már erről önök sem fogják állitani, hogy kivitelünket megfogná nagyobbitani. Nem is szólunk most arról, hogy ha mi megnehezitjük szomszédaink behozatalát, viszonzás fejében ök se fogják megkönnyiteni kivitelünket, söt felteszszük azt, hogy ök visszatorlással nem kivánnak élni ellenünkbe. S mégis mi leend a dolgok természetes menete? Példákban világositjuk meg. Önök ki akarják zárni az osztrák gyapjuszöveteket, tehát vagy épen nem, vagy csupán a magos vámok mellett bocsájtjuk be azokat.

Hogy ennek az lenne következése, miszerint azonnal magunk fogjuk felgyártani gyapjunkat, — azt önök sem hiendik. De lesz természetes logikai következménye az, — hogy azon gyárosok, kiket kiszoritánk piaczainkról, — mindaddig, a mig másfele piaczot találnak készitményeiknek, — nem tudván eladni készleteiket, — megszoritják gyártásaikat, kevesebb gyapjut dolgoznak fel, — s igy a mi gyapjunkból is kevesebbre leend szükségük.

Gyapju kivitelünk tehát nem növekedni, de apadni, és ezzel karöltve gyapjunk ára nem emelkedni, de szállani, — gyapjutermelőink jóléte nem gyarapodni, de gyengülni fog.

Vegyünk egy más példát. A magyar vastermelők egyletének emlékirata, és legjelesb szakértőink bizonylata szerint, a magyar nyersvastermelés két ötödrésze, mintegy két harmadfél millió frt értékben, Ausztria vasfinomitógyárai által vitetik ki.

Vessünk kitiltó, — vagy magas behozatali vámokat az osztrák finomitott vasra: az eredmény az lesz, hogy az osztrák gyáraknak nem lesz szüksége nyers vasainkra. Tehát vaskivitelünk is nem előre, de hátra fog menni. Ebből pedig sok vaskohónak bezáratása, a vastermelés hátraléketése, és sok munkás kenyér nélkül maradása következik be.

Kitiltjuk az idegen lisztet, miből most 2.386,000 forint értékût hozunk be? Mi lesz a következés? Nem az, hogy tyukkal kalácsesal fognak lisztünkért megkeresni bennünket, hanem a hozzánk képest pénzbőségben élő Ausztria eltanulja malmaink mesterségét a finom lisztek készitésében, — és maga fogja meggyártani szükségletét.

Pedig csupán a debreczeni „István“ gőzmalom bizonyságot tehet bárkinek arról, hogy finom lisztgyármányainak legnagyobb részét Bécs fizeti meg, — még pedig magasb árakon, mint bárhol értékesiteni tudná.

Kitiltjuk a 14 millió értékü czukor és szörp behozatalt Ausztriából, — oda veti ez összeget, hol a mi 7 milliónyi kivitelünk elárusittatik. Kiszorit bennünket a vásárból — és e küzdelemben czukorkivitelünk is hanyatlani fog.

Igy fognánk lenni mindazon czikkeinkkel, melyekből kivitellel birunk. T. i. akármely czikknek behozatalát nehezitenénk meg, melyet az osztrák tartományokból beszoktak hozni: kivitt czikkeinknek a külvásárokon azokkal megkellene versenyezni, — a mi kivitelünkre csak káros hatást gyakorlana.

Ha pedig föleg azon iparkészitményekre vetnök a magas vámokat, melyekből mi magunknak oly nagy szükségünk vagyon, hogy azokból alig vihetünk külföldre valamit, — például megnehezitenénk az osztrák len, kender, pamut, selyemféle szöveteket, papirt, bör- és szücs-, üveg kö és cserépárukat, mely iparágak után nálok igen sok ember él, — s ez uton, öket ebbeli iparüzleteik megszoritására kényszeritenök legalább addig, mig a nálunk elvesztett piaczot másfele kipótolhatnánk: akkor a tőlünk venni szokott nyersanyagok — és élelmi czikkeknek magokhoz vitelét is megfognák csökkenteni. S mindez fogna bekövetkezni még azon esetben is, ha ellenünkben visszatorló rendszabályokkal nem kivánnának is élni. Ha pedig a példabeszédnek hódolván, — hogy ha te ütöd az én deákomat, én is ütöm a te deákodat, — ök is vámot vetnének buzánk-, lisztünk-, marhánk-, s több kiviteli czikkeinkre, — ellenben az orosz és tengerentuli hasonczikkek bevitelét mozditanák elő, vámmentesség, vasuti- és hajózási tarifák leszállitása utján: akkor a mi kiviteleink bizonyára nem fognának emlekedni, söt tetemesen leszállani mezőgazdászatunk által nyujtott azon nevezetes czikkeinkben is, — melybeni forgalmunk a lapunk mult számában közlött táblázat szerint évenkint 108 millió tiszta felesleget nyujt részünkre.

A kivitelünk apadása folytán nemzetünk jövedelmében mulhatatlanul beálló nagy fogyatkozást pedig sem a Don Quixotte Rosinanteján lovagló Helfyk, sem hüséges Sancho Pansájuk acsarkodásai nem fognák helyrepótolni.

Az Ausztria ellenében felállitandó vámsorompók tehát nem emelnék, de apasztanák országunk kivitelét, — nem gyarapitanák, de sok millióval csökkentenék népünk jövedelmeit. Tehát a kivitel növekedésének utján, kereskedelmi mérlegünk hiánylatát helyreütni nem vólna lehetséges.

Lássuk, ha valjon szerencsésebbek lennénk-e a másik uton, — a behozatal megszoritásának képzelt ösvényén.

Mindenekelőtt a fölött kell tisztába jönnünk, hogy minek behozatalát akarhatnák Helfy urék lehetetlenné tenni, vagy legalább lényegesen csökkenteni.

Egész beszédjökből az rí ki, hogy azon 160—180 millió forintot kivánják bentmarasztani az országban, melyet az osztrákoknak fizetünk általok készitett portékákért.

Ebből az iskolás gyermek is azon következtetésre jut, — hogy a mit az olaszoknak, francziáknak, belgáknak, németeknek, angoloknak, oroszoknak, törököknek, — egyszóval a velünk nem egy királyi ház alatt álló külnemzeteknek fizetünk, — azon roppant sok millióra menő összeg, — a mit csak kevés mértékben fizetünk saját terményeinkkel, — de a mit nagy részben osztrák szomszédjainknak eladott portékáink árából készpénzben kell amaz idegen nemzeteknek megfizetnünk, tehát a mely sok millió forintnyi — s legnagyobb részben luxusczikkekért kiadott pénzből édeskevés jut vissza hozzánk, — ezen nagy összeg, nem fáj Helfy uréknak. Nekik az fáj csupán, a mit azon osztrákoknak fizetünk, — a kik a mi termesztményeinket rendszerint elfogyasztják, — a kikkel tehát folytonos és állandó csereviszonyban azaz, oly viszonyban élünk, — hogy mi évről-évre mindig és folytonosan adjuk nekiek terményeink, készitményeink feleslegét, — s ezek árából fedezzük azon szükségleteinket, melyeknek itthon elkészitésére sem elegendő kézerővel, — sem elegendő tőkével nem birunk.

Igaz, hogy az osztrákok nyerik rajtunk azt, a mit saját iparosaink nyernének, ha oly nagy szám és erővel volnának, hogy elláthatnák szükségleteinket, — de az igaz, hogy mi meg az osztrák fogyasztóktól azon nyereséget rakjuk zsebre, a melyet ők saját termelőiknek, vagy az idegeneknek adnának azon esetben ha nem tőlünk vennék meg azokat. — Helfy uréknak tehát a termelvények költsönös kicserélésének ezen állandósága, a csereviszonyok ezen folytonossága és a közgazdászati állapot azon természetessége fáj, hogy mindegyik nép azon téren fejleszti munkásságát, erejét és ügyességét, a melyen a lehető legnagyobb hasznot képes viszonyai között és jelen helyzetében előteremteni. Helfy uréknak ez fáj, — legalább beszédjeikből mást helyes dialektikával következtetni nem lehet.

A külön vámsorompók felállitása alkalmával tehát az ő eljárásuk az lenne, — hogy rendkivül megnehezitenék az osztrák czikkek behozatalát, ellenben szelidebben járnának el a velünk nem ugyanazon uralkodó alatt élő, s közös védelmünkhöz semmivel nem járuló népek irányában.

Valjon képzelheti-e bármely józan eszü ember, képzelhetik-e magok Helfy urék is, hogy ily eljárás mellett kevesebb kávé, thea, czukor, selyem öltönyök, drága piperék, hanszontalan cziczomák, nürnbergi apróságok és csecse-becsék jönnének be országunkba? — Hiszen ha kiszoritanánk az osztrák tartományokból jöhető hasznos czikkeket, ugyanannyi jönne be az idegen országokból.

Sőt az osztrákok elleni szörnyü haragjok is kijátszatnék Hélfy uréknak. — Mert a hasonnemü osztrák készitmények idegen országok kereskedőinek firmája alatt, mint nem osztrák, de franczia, belga, angol, olasz stb. czikkek hozatnának be hazánkba.

Azonban okosabbaknak is, jobbaknak is hisszük önöket, mint a minőknek hirdetik magukat, és föltesszük önökről, hogy azon esetben, ha sokat hányatott nemzetünk és hazánk hajójának, az önök keze általi megpróbáltatáson is keresztül kellene esnie, — ugyanazon mértékkel mérnének önök a külnemzeteknek, mint a melylyel osztrák szomszédainknak.

Tehát egyenlő vámot vetnének önök minden külről hozandó czikkekre, bár honnan származnának is azok.

Ezen politikának lehető eredményeit fogjuk megvilágitani legközelebbi czikkünkben.

(Folyt. köv.)

— **Az országgyülés jelen ülésszaka** a „B. C.“ szerint alig fog bevégződni junius közepe előtt, miután a kikerekitési törvényen kivül még az uzsoratörvény, s a brassó-tömösi vasutra vonatkozó póthitelügye is elintéztetik.

— **A magyar delegáczió** tegnapi ülésében megszavazta a welsi kaszárnyára szükséges 45 ezer forintot.

— **Gróf Andrássy Gyula** Wrede herczeg belgrádi főconsult utasitotta, hogy tiltakozzék a szerb moratórium ellen. Ujabb hirek szerint Németország részéről is hasonló föllépést várnak.

Tisza Kálmán zárbeszéde

a megyék kikerekitéséről szóló törvényjavaslat feletti általános vita alkalmával jun. 1-én.

T. képviselőház! (Halljuk!) Kötelességemnek érzem a magam részéről is még nehány szót szólani, mielőtt a törvényjavaslat szavazás alá bocsáttatik. (Halljuk!)

S itt legelsőbben az előttem szólott t. képviselő ur beszédére van pár észrevételem. Azt, hogy ne adtam volna indokolásomban és mellékletében kellő informatiót, hogy nem nyujtottam volna be a szükséges adatokat, azt részemről el nem ismerhetem.

Emlittetett, hogy az adatokban egy hiba van. Erre most nem reflectálok. Az illető pontnál meg fogom mondani, hogy az ügy miben áll; de azt, hogy kellő indokolást nem tettem volna, el nem ismertem és most sem ismerem el.

Arra nézve, hogy mennyiben kell annak, a ki megszavazta a többi törv. javaslatot, megszavazni ezt is, — minthogy az több helyről felemlittetett, — később fogok részletesebben válaszolni; most csak azt vagyok bátor megjegyezni, hogy én részemről nem értem, hogy az előttem szólott igen t. képviselő ur abból, hogy a volt belügyminiszter támogatta a mostani belügyminiszter javaslatát, hogy jöhetett arra a gondolatra, hogy Hamletnek azon ismert mondatát idézze. Ha némely ember csudálkozik rajta, ezt természetesnek találom, de nem szeretném, ha ezen csudálkozást akár a t. képviselő ur, akár e háznak más tagja komolyan venné.

Nem szeretném pedig azért, mert a csudálkozásnak egyetlen indoka csakis abban rejlhetnék, hogy a volt belügyminiszter hogyan támogathatja javaslatát annak, aki az ő javaslatait annyiszor és oly élesen megtámadta. E fölött csudálkozni pedig annyi volna, mint nem birni érzékkel azirant, hogy valaki, — ha látja, hogy valamely perczben föllépése által a közjóra hathat, — képes megfeledkezni mindenről, a mi ezelőtt történt és csak a közjó érdeke által vezetteti magát működésében. (Élénk helyeslés a középen.)

T. képviselőház! Ha reflektálni akarnék mindarra, ami a három napi vita folyamán olyan állittatott vagy rólam, vagy azokról, kik javaslatomat védték, a mit sohasem mondottunk, igen hosszu ideig kellene a t. ház figyelmét igénybe vennem; de hisz utoljára is a legnagyobb részre nézve azok, kik jelen voltak a házban, vagy kik figyelemmel kisérték a képviselőház tárgyalásait, önmaguk meg fognak a valótlanságról győződhetni s igy nem tartom szükségesnek, hogy mindezekre reflektáljak; meg kell azonban jegyeznem egy pár ilyen dolgot mégis.

Az egyik az, hogy a tegnapi napon egy képviselő ur azt mondotta, hogy ugyan bizony nagy bátorság kell a kormánynak arra, hogy beterjeszsze javaslatait, midőn azokat már előbb a pártklubban elfogadtatta, tehát tudja, hogy azokra a többség már biztositva van. Engedelmet kérek azon t. képviselő urtól, de ebben nem mondta azt, a mi a valóságnak megfelel, mert mindezen tövényjavaslatok s a többek között épen az is, mely a jelen tárgyalás alapját képezi, miután a miniszterium által beterjesztett, előbb a közigazgatási bizottság által tárgyaltatott, s csak mikor már ez is megtörtént, akkor lett a pártértekezletben tárgyalás alá véve; tehát először tárgyalta a közigazgatási bizottság és csak azután tárgyalta a pártértekezlet, midőn már a bizottság jelentése alapján az országgyülés minden egyéb pártja által tárgyaltatott. Azt pedig még sem ismerhetném el, hogy a képviselőház minden egyéb pártjának legyen joga tárgyalni törvényjavaslatot, mielőtt ez a ház tárgyalása alá jő, de azon pártnak, mely a kormányt támogatja, ne jegyen joga ezt tenni. (Helyeslés.)

A t. képviselő ur, mint mások is, azon tévedésbe esett, hogy Tóth Vilmos képviselő társam a jelen kormányt, vagy talán épen csekély egyéniségemet Cavour vagy Bismarckhoz hasonlithatta volna és ebből kiindulva, a t. képviselő ur hivatkozott arra, hogy én pedig nyilatkoznám, mint a kinek — nem tudom — hatalomszomját vagy mit, csak ostromállapot elégitheti ki. (Derültség.)

A mi az elsőt illeti, nem csak nem állitotta fel Tóth Vilmos képviselő ur ezen hasonlatot az egyének közt, de meg vagyok győződve, hogy mind neki, mind mindenkinek e házban sokkal helyesebb mértéke van a tehetségek nagyságáról, hogy sem ezen hasonlattal emlitett két államférfiut megsérthette volna; de a mi már a következtetést illeti, ott a t. képviselő ur ismét olyant fogott rám, mit sohasem mondottam és a mit sohasem gondoltam. Igaz, meglehet, hogy a t. képviselő ur sajnálja, hogy nem fekszem halálos ágyamon, hogy onnan mondjam, hogy nem kell nekem ostromállapot; de szeretném tudni, mikor mondtam bár csak egy szót is olyat s mikor tehettem olyat, miből azt lehetne következtetni, hogy ostromállapotot akarok.

És utoljára is t. ház, az ostromállapotnak is meg kell lenni az okának. Ma én Magyarországon — hála istennek — ennek okát nem látom; még ma legalább külveszély vagy az által előidézett belmozgalom oly mértékben, a mely az ostromállapotot igazolhatná, nem létezik. — Legfőllebb is a fenálló hatalom elleni egyes izgatások próbáltatnak meg, a t. képviselő urhoz igen közel álló körökből, de a mit legalább még azokban láttam, az az ostromállapotot nem igazolja, mert valamint a t. képviselő urnak német költő jutott eszébe, ugy nekem ezen egész működésről magyar költő, Kisfaludy Károly jutott eszembe, a ki egyik saját művét érdeklőleg, de az általam jelzett működésre nagyon találólag egy epigramban ezt mondotta:

„Sok haza pufogatás, ok semmi, de szörnyü magyarság, Bundás indulatok: óh be tatári müv ez!“ (Zajos derültség.)

T. ház! Azt is mondotta a t. képviselő ur a ki egyébiránt kinyilatkoztatta, hogy gyanusitani nem szokott, hogy miniszternek lenni nem nehéz, hogy ez nagyon könnyü azon esetben, mikor a miniszter csak azt vezeti, a mi a Magyarország érdeke. Hogy a miniszternek annak kell vezetnie, a mi a Magyarország érdeke, abban tökéletes igazsága van. De épen ő és azok, kik Magyarország halálos ellenségeit látják ott is, hol nincsenek, igen bajosan mondhatják, hogy az a feladat, eszközölni, a mi a Magyarország javára szolgál, oly könnyü lennek, a mint állitják.

Simonyi Ernő közbe szól: Ez a felfogástól függ!

Tisza Kálmán min. elnök: Természetesen a felfogás dolga minden a világon, felfogás dolga ez is; de hogy azt tenni, a mi Magyarország érdeke, nem könnyü, arról mindenkit meggyőzhetnek a legközelebbi idők is, a midőn sokszor nem csak roszakarók ellen kell védeni Magyarország érdekét, hanem eléggé meg nem gondolt és az ügyeket eléggé meg nem fontoló saját fiai ellen is. (Élénk helyeslés a középen. Mozgás a szélső balon.)

A kik a javaslatot megtámadták, azzal is vádolták a kormányt, hogy akar magának hatalmi befolyást szerezni; azt mondották, elkezdték vasutakkal, folytatták birói kinevezésekkel, folyatták törvényszéki feloszlatásokkal s igy haladnak tovább s egyik képviselő eljutott egészen a földosztásig.

Hogy mennyire lehet földosztásnak nevezni azt, hogy az ország területe igazgatási czélokból ujra behozatik, de azért a tulajdont semmi változás nem éri, ezt gyenge eszemmel belátni képes nem vagyok. De a mi a másik részét illeti a dolognak, bocsásson meg nekem azon képviselő ur, ha a kormánynak czélja az lett volna, befolyást szerezni, pressiót gyakorolni az ország közvéleményére, akkor igen is beterjesztette volna mind a kisvárosi hatóságokról szóló törvényjavaslatot; azonban nagyon is óvakodott volna attól, hogy azok ezen sessióban letárgyaltassanak, hanem hagyta volna őket a levegőben mint alku tárgyait egészen a jövő őszi ülésszakig.

De midőn a törvényszékek rendezését, — pedig a törvény hosszabb időt adott rá — rövidebb idő alatt akarta elvégezni; midőn a kis városi törvényhatóságokról szóló törvényjavaslat tárgyalását kérte; midőn a szőnyegen levő törvényjavaslat tárgyalását kérte; midőn mindezek által egyes érdekek tagadhatatlanul sérelmet szenvednek; midőn megengedte, hogy a sérelem, melyet szenvednek, tettleg elkövettessék, a helyett, hogy függőben tartva mindezeket meghagyta volna mindenkinek a reménységet, hogy a sérelmet — isten tudja, mi uton magáról elhárittatja: akkor legfényesebben bebizonyitotta ellenkezőjét annak, a mivel a — mint ök mondják — gyanusitani nem szokó urak vádolják. (Élénk tetszés a középen.)

De azt is mondjuk, mert hiszen az egész vita alatt nagy szokás volt a napirenden levő tárgy helyett másról is beszélni, vagy igen sokan többet beszéltek más dolgokról, mint magáról a törvényjavaslatról. (Egy hang a szélső baloldalon: A miniszterelnök is beszélt másokról!) Ha én is beszéltem más tárgyakról, oka az volt, hogy más tárgyakban támadtatván meg, mivel a támadásokat elhallgatni nem szokásom, természetesen kénytelen voltam azon targyakról is beszélni. De azt mondják, mondom — és itt ismét nagy tévedés van, — hogy a mult alkalommal, midőn a kisvárosi törvényhatóságokról volt szó, elismerésemet fejeztem ki az iránt, hogy a t. baloldali ellenzék megtámadta ugyan javaslatomat, élesen is megtámadta, de csak azt támadta meg, nem vonva bele más kérdések vitatását.

Elismerem, mondom, hogy midőn ebből azt hittem, hogy ez helyes parlamenti taktika, melyet követni tervszerüleg szándékoznak, igen nagyon tévedtem. — Meggyőződtem, hogy ez multkor csak véletlen volt, mert ez alkalommal már tökéletesen ellenkezőjét, cselekedték az urak annak, és cselekedvén ellenkezőjét, azt mondták, hogy a kormány fél megrázkódtatásoktól, pénzügyi bajoktól, közgazdászati harczktól, de hát nem fél-e a felidézettt belharczktól, a municipális harczktól?

T ház! Én ugyan itt féleleméről sem egyik, sem másik irányban nem beszéltem, hanem azért mégis megvallom, hogy én hazámat mindig inkább féltem oly harcztól, hol a harcznak felidézése nem egyedül e haza fiaitól, hanem más küllámok polgáraitól is függ. Mert ezeket oda kényszeriteni sem a hazafiságnak, sem a törvénynek nincs hatalma, hogy ellenünk harczot ne folytassanak. De sokkal nagyobb véleményem van Magyarország minden fiáról, semhogy attól féljek, hogy egy, az ország érdekében véghezvitt rendezés, még ha egyes pontjai tévesek volnának is, a haza fiait fogná egymás ellen harczra birni. (Helyeslés a középen.)

Ez a különbség kettőnk közt, csakhogy föladatunkat is — igaz — másképen fogjuk föl, mert én hazámfiai közt az egyetértés előmozditását tüzöm ki föladatomul, mig a t. képvis elő ur az egyetértés megbontását mindenütt, a hol csak egy kis befolyása van. (Mozgás a szélső baloldalon.)

Többen kifejezték azon nézetüket, hogy egyáltalában nem láthatják át, minő összeköttetésben van ezen törvényjavaslat a többi törvények végrehajtóságával és e tekintetben Földváry Mihály t. képviselő ur is kifejezte aggályát és egyuttal örömét is kijelentette a fölött, hogy mint mondá, a miniszterelnök és belügyminiszter oly kedélyesen folytatja a vitát, mert ebből ő azt következteti, hogy a miniszter nem bánja, ha a törvényjavaslat el nem fogadtatik is, hanem hogy aztán majd fog egy czélszerübbet és jobban átgondoltat beterjeszteni.

Mielőtt a dolog lényegére átmennék, a t. képviselő ur kedvéért megjegyzem, ha ő abból, hogy én — ugy gondolom azon szót használta — „kedélyesen“ vitatkoztam, azt következteti — és ennek örül — hogy én nem bánom, ha megbukik a törvényjavaslat s hogy egy jobb fog beterjesztetni: akkor örömét még megkettőztethetem, mert igen is meglehet, hogy megbukik ezen törvényjavaslat; meglehet, hogy fog egy az ő felfogása szerint — jobb beterjesztetni, de hogy öröme nagyobb legyen, arról is biztositathatom, hogy azon másik törvényjavaslatot más fogja beterjeszteni. (Mozgás.)

Igaz, arról, hogy mi az indoka annak, hogy e törvényjavaslat nélkül több más törvényeket végrehajtani nem lehet, igaz, nem szóltam részletesen, csak rá mutattam magára a tényre, tettem pedig ezt azért, mert őszintén megvallom, nem hittem, hogy ezt a képviselőház kebelében még magyarázni kellene de ha szükséges, röviden megmagyarázom.

A közigazgatási bizottságról szóló törvényjavaslatot, én azt gondolom, senki nem hiszi végrehajthatónak — vagy legalább nem hiheti, ha meggondolja a dolgot — azon 25 kis erdélyi törvényhatóságban, hol 11 oly szék is létezhetik, mely még vicispánnal, választott tisztviselői karral és a törvény értelmében alakitott megyei bizottsággal sem bir, mely tehát a közigazgatási bizottság megalakitására teljesen képtelen.

Tehát végrehajtani a közigazgatási bizottságról szóló törvényt az országnak legalább is volt erdélyi részeiben teljesen lehetetlen a nélkül, hogy a kikerekités megtörténjék; valamint nehézséggel járna Magyarország némely vidékén is. Hogy pedig ismét oda menjünk, hogy az ország egy részére csináljunk törvényt, a másikra nem, ezt én legalább helyes eljárásnak nem tartom.

A közigazgatási bizottságról szóló törvényt tehát a területi kiigazitás nélkül végrehajtani nem lehet; de a törvény módositásáról szóló novella, részint más ügyekben is, de a fegyelmi ügyekben is föllebb viteli hatóságul jelöli ki a közigazgatási bizottságot. Hasonlót cselekszik a törvényhatósági tisztviselők elleni fegyelmi eljárásról szóló törvény és igy midőn ezen két törvény a közigazgatási bizottságot jelöli ki, részint az első foka, részint föllebbviteli hatóságnak, természetesen, ha nincs meg ezen hatóság, melyre az egész törvény alapitva van, lehetetlen azon két törvényt végrehajtani.

Itt van a szász egyetem és a Királyföld rendezéséről szóló törvény. Ezen törvény megmondja, hogy a területi kiigazitásnál fog a Királyföldnek eddigi, az ország többi részeitől különleges helyzete megszüntettetni, és épen ennél fogva, — mert előbb nem is lehet — kimondja, hogy e törvény egyidejüleg a kiigazitásról szóló törvénnyel fog életbe lépni, tehát végre nemhajthatható ezen törvény sem.

Az egészségügyi, a népiskolai, tanügyi hatóságokról szóló törvény ép ugy, mint az adók behajtásáról szóló törvény, mint hatóságot tekinti és veszi figyelembe a közigazgatási bizottságot. Ezek is tehát a nélkül, hogy ezen hatóság legyen, vagy épen nem, vagy csak igen hiányosan, helytelenül hajthatók végre (Igaz! Ugy van! a középen.)

Azt gondolom t. képviselőház, hogy a ki ezeket meggondolja, nem fogja kétségbe vonni, hogy igenis e törvényjavaslat nélkül az eddig hozott közigazgatási törvények legnagyobb része végrehajthatatlan és végrehajthatatlan marad mindaddig, mig a területkiigazitása ezen vagy más módon megtörténik.

Különben én nem mondtam azt, hogy a ki megszavazta a többi törvényeket, annak meg kell szavaznia ezt is. Én csak azt mondtam, hogy a ki jónak tartja, hogy a többi törvények életbe léptettessenek, a ki azokat jóknak tartja, annak meg kell ezt is szavazni, mert különben azok végrehajtása lehetetlen. (Igaz! Ugy van! a középen.)

Egy furcsa okoskodást is halottam tegnap, és ez csak azért furcsa, mert nem általában hozatott fel, hanem specialiter e kikerekités ellen mondatván, hogy ez azért is rosz, mert megzavarja az adózásban az egyenlőséget. Az mondta ugyanis egy képviselő ur, hogy ha az egyik törvényhatóságtól elveszünk egy részt, annak terhe a domesztikát illetőleg nagyobb lesz, a melyhez hozzátesszük, azé kisebb lesz: meg van tehát zavarva az adózási egyenlőség.

Ha valaki ezt hozza fel indokul minden kiigazitás ellen, annak van értelme, de előre bocsátani, hogy akarunk kiigazitást, sőt akarunk tovább menő kiigazitást, de ez a kiigazitás rosz, mert ha teszünk valamelyik megyéhez, kevesbitjük az adó terhét, ha elveszünk tőle, szaporitjuk, ennek csakugyan nincs értelme, mert egyenlőtlen területeket egyenlőkké tenni, vagy kiigazitani, nem tudom, hol van ember ki tudná a nélkül, hogy az egyikhez adjon valamit, a másiktól pedig elvegyen valamit. (Helyeslés a középen.)

Az egész vita alatt mint valami roppant fontos és ezt nem ezért emelem itt ki, mintha én nem tartanám fontosnak, — de mint valami roppant fontosságu dolognak tüntettetett elő a javaslat megtámadói által ezen javaslat, a melyre nézve, még Isten tudja miféle előzetes tanulmány, bővebb megfontolás szükséges. Midőn azt egymás után több szónoktól hallottam azon oldalról, már majdnem azt kezdtem hinni, hogy ez csakugyan komoly meggyőződésük de azután nagyon megvigasztalt az egyik szónok azon oldalról, a ki bebizonyitotta, hogy ezen törvényjavaslat csak épen annyira fontos, mint a hajdani chienn coerant — vadászatról és a porczió széna fél fontjáról hozattak. Már ha csak ily fontossággal bir e törvényjavaslat, bizony igen kár volt e miatt annyi szép beszédet a levegőbe bocsátani.

Simonyi Ernő képviselő ur, a ki jónak látta engem megróni, jónak látta elmondani, hogy ez meg az nem helyes, midőn miniszter mondja szólva pedig igazság szerint senkit nem bántó, mind gyanusitásból, mind a gorombaságtól nagyon messze levő okoskodásról — szives volt azután, hogy engem is, de egyuttal — sajnálom, — hogy a t. házat is megdicsérhesse. egy német verset idézni: „So sang er zum Marionetten, der einst ein Comediant war.“ (Halljuk!) hogy kik a marionettek, itéljen felette a ház. Én énekelni ugyan nem, de szólni szoktam, szavaimat azonban legtöbbnyire azon oldalhoz (a szélső baloldalra mutatva) intézem. (Derültség.)

E szót „Marionett“ én sohasem használtam; Simonyi Ernő ur élt vele; én részemről sohasem mondanám a ház tagjainak egyetlen egyére sem. No de hát ez mindegy; a marionettek közt vannak tréfás alakok és vannak sokszor-sokszor kéményseprő-ruhába felöltöztetett ördögök. A tréfás alakoknak nevet a publikum, az ördögöknek felöltöztetettektől pedig nem fél senki. (Derültség.)

De talán én voltam vagy most is vagyok a „komediant“? Egész őszintén megvallom, a t. képviselő urtól ezen czimet elfogadom és miért? A „komediant“ ha megfelel hivatásának, müködését mi követi? az, hogy a legaggódóbb keblekről is elháritja az aggályt, kedélynyugalmat és ezáltal megelégedést idéz elő és még akkor is, midőn a „komediant“ már rég eltünt a világ szinpadáról, a visszaemlékezés reá kellemes marad mindazokban, a kik valaha látták. (Élénk tetszés.)

Én tehát elfogadom a czimet s azt is elismerem, hogy a tisztelt képv. urban nagy szabásu szinész van, ő nem „komediant“, ő „tragoeda“ és szerencse még eddig, azt is remény-lem e szerencse maradandó is lesz, hogy ezen szereplésre nem fogja megnyerni azon kört, a melyben azután ezen szereplését érvényesithetné; mert különben attól félek, hogy a magyar történelem csakugyan mintegy nagy tragoediát örökitené meg, a ki után évtizedek mulva is vérkönyeket sirna a magyar nemzet. (Élénk helyeslés a középen, mozgás a szélső baloldalon.)

T. ház! Én csak ismételhetem azon kérésemet, hogy tekintettel arra, amit az imént is kifejteni megkisérlettem, hogy különben a többi alkotott törvények végrehajtása részint lehetetlenné, részint hiányossá válik; tekintettel arra is, hogy valójában egyes hibák miatt, ha vannak is, egy törvényhozásnak esztendei müködését, legalább is a közel jövőre sikertelenné tenni nem volna nézetem szerint helyes: tekintettel ezekre, — méltóztassanak megállapitani szavazatukat.

És mielőtt beszédemet berekeszteném, szabad legyen még megjegyeznem, hogy mélyen érzem én és mélyen érzi a kormánynak minden tagja, hogy mily keserves föladat az, midőn a helyett, a mi szerencsésebb kormányoknak osztályrészül jut, hogy egyes vidéket előnyben részesithetnek, nekünk azon kötelességet kell teljesiteni, hogy közérdekből egyes vidékeknek részint valódi, részint képzelt érdekeit megsértsük.

És épen ugy, midőn vállalkoztunk e feladatra, mint végrehajtásának minden egyes stádiumában, midőn egyfelől le kellett küzdenünk azon kellemetlen érzetet, melyet ez önmagunknak okozott, számot is kellett vele vetnünk, hogy valóban szükséges-e, hogy valjon lehet-e ez?

Én részemről nem csak arról győződtem meg, hogy szükséges, hogy tehát a kormánynak kötelessége, bármi történjék is vele; de arról meggyőződtem, hogy lehető. Meglehet ugyan, hogy e meggyőződésemben — de talán rosz szót is választottam — meg lehet, hogy e hitemben megzavar a mai nap.

De él bennem ez a hit és ez az, a mit nem csak az egyes képviselőknek és nem is annyira az egyes képviselőknek, hanem hazám azon egyes vidékeinek is ajánlok figyelmébe, a melyek egyik-másik törvényjavaslat és a szőnyegen levő által is közvetlen érdekeikben sértve érzik magukat s ez az: Magyarországnak minden fia kivül és belül e házon, tudom, kész, ha kell a közjóért, a haza javáért életét is feláldozni. De, uraim, erre egy ember életében csak egyszer juthat alkalom. Adja isten, hogy e nemzet életében vagy soha vagy nagyon ritkán jusson rá alkalom. (Helyeslés.) A nemzet, az ország felvirágzása a hazaszeretetnek nemcsak ezen fajától függ, hanem függ azon hazaszeretettől, mely tud lemondani egyes magán, vagy vidéki érdekekről, mely tud apró, nem lelkesitő, de szükséges áldozatokat hozni a haza közjavának. (Élénk tetszés.)

Mivel ezt hittem és hittem azt, hogy e neme a hazaszeretetnek is meg van Magyarország fiaiban, ezért hiszem, hogy e törvényjavaslat is el fog fogadtatni. (Élénk helyeslés és tetszés a középen.)

Ezután föltétetvén a kérdés, a ház nagy többsége felállás utján a javaslatot elfogadja, öt percznyi szünet után a ház a részletes tárgyalásba fog.

Országgyülés.

— **A képviselőház** csütörtöki ülésében — mint lapunk táviratában jeleztük — a területi rendezésről szóló javaslatot tárgyalta s azt átalánosságban elfogadta. A kormányjavaslat, mely ellen az ellenzéki pártok füt-fát megmozditottak, igen nagy többséget nyert. Névszerinti szavazás nem volt.

Az átalános tárgyalás után következett szünet alatt nagy szenzácziót keltett a ház folyosóin a jászberényi monstre-deputáczió megjelenése. A jász küldöttség területrendezési ügyben járt a miniszterelnöknél s zsufolásig megtölté a ház tágas folyosóit.

— **A képviselőház** junius 2-iki ülésében folytatta a megye kikerekitési törvényjavaslat részletes tárgyalását, melyet már az előbbi ülés végén megkezdett. Szilágymegye székhelyévé Zilah lett.

KÜLFÖLD.

— **Keleti dolgok.** A török trónváltozásnak már megvólt első nagyfontosságu következménye, a mennyiben a nagyhatalmak a berlini emlékirat átadását, máj 30-ról elhalasztották. A trónváltozást illetőleg hiteles részről jelentik hogy Abdul-Azizt a miniszter-tanács buktatta meg, igy valószinünek mutatkozik azon feltevés, hogy a nagy tragoediában az angol kormány keze müködött, hogy az orosz befolyást ellensulyozza. Mint Emsből jelentik az orosz czár Abdul-Aziz halálhire hallattára mintegy 10 perczig nem birt szóhoz jutni. Angliában kedvezően de mégis tartózkodva szólnak a kormányváltozásról. Mindamellett hogy ezt békés eseménynek tekintik, a kormány folytatja hadikészületeit, s a középtengeri hajóhad nem sokára harczkészen áll. A londoni kabinet maga tartása érezhető visszahatást gyakorol a franczia politikára. Német félhivatalos körökben attól tartanak, hogy a párisi kormány utólag csatlakozni fog Angliához, mely fordulat egy berlini félhivatalos nyilatkozat szerint „sehogy sem állana az európai béke érdekében.“ A berlini lapok egyszerüen csak registrálják az eseményeket.

NAPI HIREK.

— **A nöegylet** által máj. 21-én és 27-én rendezett mükedvelői előadások eredménye: A vizkárosultak javára rendezett előadás alkalmával, jegyekből begyült 531 frt 60 kr. Felülfizettek: Jeney István 1 frt, Fazekas tanár 1 frt 20 kr, Krajnik Alajos 5 frt, összesen 538 frt 80 kr. Ebből levonva a napi költséget 127 frt 34 krt, marad tiszta jövedelem 411 frt 54 kr. A nőegylet javára rendezett mükedvelői előadáskor jegyekből bejött 484 frt 90 kr; felülfizettek: Pozsgay Móriczné urhölgy 4 frt, Balázsi Józsefné 4 frt, összesen 492 frt 90 kr; Ebből levonva a napi költséget 127 frt 54 krt; marad jövedelem 365 frt 36 kr. Kiadások a két előadásra. Napi költség 99 frt 80 kr. Takács Ádámnak rendezés és tanitásért 50 frt. Ugyancsak neki Utiköltségül 10 frt, gázvilágitás 39 frt 4 kr. Nyomtatványok 26 frt, egy darab másolás 2 frt 50 kr. Kissnek 15 frt. Képek hozatala, hordároknak és apró költség 12 frt. Összesen 254 frt 34 kr. A nőegylet rendező bizottmánya.

— **Tisza Kálmánnak** lapunk mai számában közölt beszéde, rendes rovatainkat részben kiszoritván, az olvasó közönség szives elnézését kérjük.

— **A városi nagy kölcsönből** az elemi iskolai alapra fordittatni rendelt s az alapitványi pénztári hivatal által kezelendő 140,000 frtból 120,000 frtnak, 8% kamat s a város határában fekvő ingatlan birtokokra leendő betáblázása melletti kiadása, már egy hét alatt meg fog kezdetni; miért is azok, kiknek kölcsönre szükségük van s elegendő fekvő vagyont képesek biztositékul kimutatni: folyamodványaikat, okmányokkal felszerelve a városi tanácshoz adják be.

— **Köszönet-nyilvánitás.** Midőn a hosszas betegeskedés kinai koporsót készitettek kedves jó anyánknak, özv. Koszorus Ferenczné, szül. László Juliánna asszonynak, kinek életét még tovább terjedni mi a legszivesebben kivántuk. Midőn a halál a f. évi május 30-án elvette tőlünk őt, kinek élete kedves és boldogságunk legfőbb előmozditója volt. — Mint nagy zugással feljött zivatar a természetre; a bánat és fájdalom oly leverő volt reánk nézve. — De a végtisztességtételen, a f. évi jun. 1-jén volt temetkezésen megjelent nagy szám u közönség részvéte, enyhitette leverő fájdalmunkat. Fogadják hálás köszönetünket mindnyájan, kik a megboldogultat jelenlétökkel utoljára megtisztelni sziveskedtek. Koszorus Lajos és Koszorus Terézia, férjezett Jeney Józsefné.

— **Felette sajnáljuk,** hogy a „Debreczen“ 107. számában, az ujdonságok közt megemlitett nyomdász majálist kénytelenek vagyunk leginkább csak családi korlátok közzé szoritani és nem nyilvánossá, — mint azt a „Debreczen“ óhajtaná — tenni. — Oka annak csupán a mostoha körülményekben és nem az akaratban lelhető fel. — Ez csakis némi szórakozásul fog szolgálni, miután nekünk nyomdászoknak, egész éven át ugyis — foglalkozásunknál fogva — a négy szobafal jutott. — Jusson az Isten kék egéből is egy kevés, a lélek és test üdülésére. — A rendezők.

— **Temesváry Lajos** szinigazgató tegnap körünkben időzött, hogy a szinházi kellékeknek a fővárosba szándékolt felszállitását eszközöltesse.

— **Az „Életképek“,** Jókai illustrált szépirodalmi napilapjának első száma jan. 1-én jelent meg. Szerkesztő: Törs Kálmán. — A lap Jókaitól közöl beszélyt (képpel,) Endrődytől költeményt, Télfytől az „Antigone“ ismertetését s érdekes czikkeket a napi eseményekről. Sikert kivánunk az uj vállalatnak, mely iróink productivitásának jelentékeny tért nyit. Szerkesztői iroda: kigyó-utcza, 5. sz.; kiadóhivatal: az „Athenaeum.“ Előfizetési ár negyedévre 4 frt 50 kr.

— **A debreczeni kamara** területén lakó ügyvédek jegyzékébe Vekerdy Máté karczagi és Sajó György s Pusztay Sándor debreczeni ügyvédek felvétettek. Kelt Debreczenben, az ügyvédi kamara választmányának 1876. april 30 án tartott üléséből. Az elnökség.

— **Az 1876. január 1-jén** életbelépett kereskedelmi törvény 21. §-a szerint, folyó évi julius 1-ig minden kereskedő czégét bejegyeztetni tartozván, miután a kitüzött határidő végéhez közeledik, a törvény idézett szakaszának kötelező intézkedésére azon megjegyzéssel figyelmeztetnek a testület t. cz. tagjai, hogy tekintettel arra, miszerint harmadik személyek irányában a kereskedelmi czégjegyzékekbe történt bejegyzések csupán a „Központi értesitő“-ben megjelent közzététel napjától birnak foganattal, a bejegyzett czégnek a „Központi értesitő“-ben való megjelenhetésére pedig a bejelentéstől, illetőleg a czégbejegyzést kérő folyamodvány benyujtásától számitva, legalább négy heti idő szükséges, siessenek czégük bejegyzése érdekében a szükséges lépéseket mielőbb megtenni, nehogy azok elmulasztása által reájok különösen peres kérdéseknél veszteség háramoljék. — Debreczen, 1876. junius 2. A kereskedői testület elnöke: Szepessy Antal.

— **A föiskolai** temetésrejáró tanulók temetési dijai, a mai viszonyoknak megfelelőleg, az eddigi 28 kr. helyett, f. évi julius hó 1-től, minden éneklő tanuló ifju után 40 krra fognak felemeltetni, tekintet nélkül arra, hogy a temetés predikáczióval vagy énekszóval történik-e? A debreczeni egyháztanácsnak e határozata nagyon indokolva van.

— **Gyászjelentés.** Szilágybagosi nemes Fodor Károly s neje Réthy Jozefa és gyermekeik Róza, Beck Frigyesné, Eszter, Jecs Frigyesné és gyermekeik; Terézia, Szepesi Jánosné és gyermekök; Béniámin, neje Fazekas Anna és gyermekök; Salome, Balogh Antalné, Agnes és Lidia mélyen szomorodott szivvel jelentik forrón szeretett édes anyjuknak, illetve nagyanyjuknak szilágybagosi nemes Fodor Ruben, volt városi nyugalmazott nyomdai müvezető özvegye **PATAY SÁRA** asszonynak e f. 1876. évi Junius 1-én éjjeli 2 órakor, végelgyengülés következtébeni gyászos kimultát. Az elhunytnak földi részei, f. évi Junius 3-kán d. u. 3 órakor, varga-utczai 2258. számu házunknál tartandó rövid ima után fogtak a czeglédutszai sirkertben örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, az elvunytnak ismerőseit bánatos szivvel meghivjuk. — Debreczen, Jun. 1. 1876.

— **A b.-pesti 4-ed éves orvostanhallgatók** május 31-én Klemens kerti helyiségében, szeretett tanársegédjük dr. Ujfalussy József ur az I-ső belgyógyászati kóroda első assistense tiszteletére, s a kórodától való elválása alkalmára bucsuzásul kedélyes banquettet tartottak, melyen az ünnepeltnek számos tudor barátja, tanársegédek, egyetemi magántanárok, dr. Wagner János egyetem tanár is — jelen voltak. — Először is Kállay Rudolf tolmácsolta azon tisztelet, szeretet és hála érzeményeit, melyekkel az ifjuság az ünnepelt iránt viseltetik, egyszersmind kifejezést adott a fájdalomnak, mely az ifjuságot éri távozásakor. Ujfalussy meghatottan köszönte meg a szeretet és elismerés eme nyilatkozatait, mely egyszersmind elismerése a klinika által jelszóul kitüzött elv helyességének, mely elvnek ő is hive, s ez: a természet tudományokat megillető egyszerüség, a szigoru tárgyilagosság, és az elsajátitottaknak lelkiismeretes feldolgozása. — Ezután a toasztok egész sora következett. — Egy óra körül mindenki azon óhajjal hagyta el az ünnepélyt: vajha minden oldalról ily elismerésben részesülne a távozó mély tudománya és fáradhatlan buzgalma.

= **A kir. fenyitő törvényszéken** tegnap Ágoston István napszámos, ki az általa lakodalomra meghivott Molnár Sándor barátját, mihelyt a ház küszöbén belépett, egy bottal leütötte, sőt Molnár Gáborra is botot fogott, s ez csak szaladással menekülhetett szárazon, — Kémery K. kir. alügyész inditványára testisértés büntényeért egy havi börtönre jogerősen elitéltetvén, ez azonnal foganatosittatott. — Fecsu Mária geszterédi lakos, a ki Felföldi Istvánnét minden ok nélkül egy sulyokkal saját házánál kétszer ugy orrba vágta, s földre rántván ugy megtépte, s öklözte, még az utczára is kihuzgálván, hogy 3 hétig volt dologtehetetlen, s az orr központa kidomborodása miatt gyógyithatlan hibás lett, — sulyos testisértés büntényeért 2 havi börtönre itéltetett, mely mindkét részről felebbeztetett. — Németi Gábor kocsis, továbbá Major János és Kovács Gábor napszámosok, kik egy 12 éves gyermeknek a Józsán elgázolás általi halála miatt életbiztonság elleni vétséggel vádoltattak, ez alul bizonyiték elégtelenségül felmentettek; a kir. ügyészség felebbezett. Sipos Imre kocsis, ki egy a szekerére felkéredzett 18 éves hajadon leány ellenében erőszakos merényletet kisérlett meg, miközben a leány lábán a szekérrőli leugrás közben a kerék keresztül ment, azon bünteny kisérletével párositott sulyos testisértés büntényeért, a kir. ügyész 1 évi börtönbüntetési inditványa leszállitásával 6 havi börtönre itéltetett, — mit ugy vádlott mint a kir. ügyészség is felebbeztek. — A közelebbi tárgyalási napon kedden Kapitó Mihály vasuti fütő gépész — valamint Bélyei I. Kovács L. és Beer F. érmihályfalvai lakosok, nyilvános erőszakoskodási, — Galambos Lajos és István h.-hadházi lakosok sulyos testisértési, — Kiss János napszámos csalási, Törő Sándor s Domján Sándor érmihályfalvai lakosok, Illés Ferencz éradonyi lakos, s Hunyadi János vizsgálati fogoly, lopási ügyeik fognak nyilvános tárgyalás alá kerülni.

— **Helyreigazitás.** Lapunk 107. számában tévesen állott azon tétel, Gondy és Egey arczkép kirakatát illetőleg, hogy a czegléd-utczán Kacsó-féle üzlet mellett léteznék; — mert közvetlenül Kacsó F. üzlete egyik ablakába van foglalva, mit is ezennel kérelemre helyreigazitunk.

— **A bekövetkezendő Pünkösdkor** több uj vendéglői üzlet is nyilik meg, és pedig csapó utczán egy, kisvárad utczán kettő.

Az első debreczeni árverési intézetben

— e héten árverés nem tartathatván, — azonban árverésen kivül következő tárgyak kaphatók, u. m: arany, ezüst és gyémánt ékszerek, ezüst evő eszközök, arany és ezüst pénzek, arany és ezüst órák, fegyverek, revolverek, tőrök, férfi és női ruhák, asztal és ágyneműek, stb.

Felelős szerkesztő: **Szabó Antal.**

HIRDETÉSEK.

Rott Lipót és Testvére Férfi divatterme. Czegléd-utcza 2. sz. a. ajánlja a n. érdemü közönségnek.

Legujabb divatu
Férfi és gyermek kalapokat

Férfi öltönyöket 12 frttól —
Férfi felöltöket (Havellock) 14 frttól —
Férfi „Menczikoff“ 18 frt 50 kr (legujabb felöltö).
Gyermek öltönyöket 4 frttól —

Férfi és gyermek ingeket, u. m.
Chiffon és rumburgi vászonból, nemkülönben szines creton, Oxford- és Zephir szövetből mindig nagy választékban!

Legujabb divatu
Nyakkendőket,
gallérok és kézelőket, és még sok másféle uri divatczikkeket.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Bodlák János csődtömegéhez tartozó s a köselyszegi Csathó-féle tanyán levő nagy mennyiségü s jó minőségü cserép anyagok eladatása a debreczeni kir. trvszéknek 7646/1876 P. sz. alatti végzésével elrendeltetvén, az árverésnek a helyszinén alólirt tömeggondnok és bir. végrehajtó közbejötte mellett leendő foganatositására határidőül f. évi Junius hó 9-ik napjának d. e. 11 órája kitüzetik, mikorra a venni szándékozók ezennel meghivatnak.

Debreczen 1876. Junius hó 3.

Szilágyi Bálint ideigl. tömeggondnok. — **Mészáros László** t.-széki végrehajtó.

215./1876. 3—3

Árverési hirdetmény.

A Markovics Pál csődtömegéhez tartozó, összesen 400 frt körüli könyvbeli követelések, a hitelezői választmány határozata folytán **1876. junius 8-ik napján,** d. u. 3 órakor, alólirottnak nagyujutczai 1703. szám alatti lakásán, készpénz fizetés mellett, nyilvános **árverésen el fognak adatni,** mire a venni akarók ezennel meghivatnak.

Debreczen, 1876. Május 30.

Imre Gábor, tömeggondnok.

210./1875. 2—3

Hirdetés.

Alulirt igazgatóság ajánlja magát az ujabb ugynevezett **Bolken-féle kutak furására** s azokhoz kellő szivattyuk beállitására, ugyszinte mindennemü **vizvezetékek** és **zuhanyfürdők** készitésére a legjutányosabb árak mellett.

Légszeszgyár igazgatósága.

197. sz./1876. 5—6

Kész törött festékek,
száraz festékek mindenféle szinben,

len-firneisz, zinkweisz-firneisz, ausztriai és galicziai terpentin-olaj, tiszta gép-faolaj, tisztitott és napraforgó-olajok, damár, copál, terpentin, padozat, vas, bőr, és spiritus-lackok, politur, belga szekérkenőcs, gazdasági és kerti vetemény-magvak, füszer és gyarmatáruk, jutányos áron ajánltatnak.

Kacsó Ferencz,
füszer és festék üzletében.
Czeglédutcza elején a tak. pénz. háza alatt.

Ugyancsak itt van a részvény-kártyagyár raktára is.

96. sz./1876. 8—20

Borsányi Viktor
gazdasági gépész
Debreczen, N.-Várad-utcza 2203.

Ajánlja saját készitményü s legczélszerübb szerkezetü **tengeri morzsolóit,** — Stróbel és Backer-féle **szelelő rostáit,** többféle **ekéit,** boronáit s **egyéb gazdasági gépeit.** Készit mészárosok s szappanosok használatára rudas vagy kosaras

uj mérlegeket,

ésmindenféle régibb mérlegek törvényszerü átalakitását, javitását és meghitelesittetését eszközli.

Elvállal gépészi szakbavágó mindenféle munkákat, gép és kazán javitásokat a legjutányosabb áron.

211. sz. 1—10

Kreutzberg állatseregelete a vásártéren

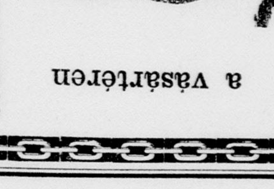

van a nagyérdemü debreczeni és vidéki közönség szemléletére felállitva. Ezen állatsereglet oly szép és ritka példányokból áll, minők még egy állatseregletben sem voltak láthatók.

Az összes ragadozó vadak etetése d.e. 11, d. u. 4 és 7 órakor történik. Ugyanekkor egy élő bárány, farkasok és hyénák közzé vezettetik.

Helyárak: **Első hely 20 kr. Második hely 10 kr.**

1876. 201. sz. 5—10

Laptulajdonos **Molnár György.** Kiadja a városi könyvnyomda Debreczenben.